

БПГА

**БЪЛГАРСКА ПЕТРОЛНА
И ГАЗОВА АСОЦИАЦИЯ**

**Оценка на пазарната среда
в сектор „Горива“.
Може ли да се ограничи
явлението „Сив сектор“**

Структура на презентацията

1. Приходи и загуби за държавата
2. Нерегламентирано въвеждане/внос и производство на горива в страната
3. Злоупотреби, извършвани на територията на страната
4. Лица с повишен риск за извършване на нерегламентирани действия
5. Мерки за справяне със сивия сектор
6. „Феноменът“ Марешки

1. Потребление на автомобилен бензин, дизелово моторно гориво и пропан-бутан, хил. тн.

Наименование	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	01-09 мес. 2016 г.
Автомобилен бензин	632	958	727	815	643	499	506	404	471	494	357
Дизелово моторно гориво	1710	2103	1930	1910	1408	1487	1771	1650	1739	1935	1436
Пропан - бутан	381	336	335	358	314	334	338	387	410	432	377

Приходи за бюджета от горива

Година	Акциз за горива в млн. лева	ДДС от внос за горива и смазочни материали в млн. лв.
2015	2117,3	293,7
2014	1955,7	1408,2
2013	1933,6	1683,9
2012	1927,3	1774,8
2011	1871,4	1549,7
2010	1783,6	1207,2**
2009	1855,1	Няма данни
2008	2008,6	1558,9
2007	1689	Няма данни
2006	Няма данни	Няма данни
	* В част от отчетите за изпълнение на държавния бюджет по години не се посочва дали става въпрос за ДДС от внос или от сделки в страната	

Акцизна ставка за моторно гориво

Година	Бензин	Дизел	Керосин	Пропан бутан	Природен газ/Метан
2016	710	646	646	340	0,85
2015	710	645	645	340	0,85
2014	710	645	645	340	0,85
2013	710	645	645	340	0,85
2012	710	630	630	340	0,85
2011	710	615	615	340	0
2010	685	600	600	340	0
2009	685	600	565	340	0
2008	685	600	535	340	0
2007	635	535	485	340	0
2006	635	535	485	340	0
2006	530	430	430	340	0

Акцизна ставка за отопление						
Година	Дизел	Тежко гориво	Керосин	Пропан бутан	Природен газ/Метан	Въглища и кокс
2016	646	400	646	0	0,6	0,6
2015	50	50	50	0	0,6	0,6
2014	50	50	50	0	0,6	0,6
2013	50	50	50	0	0,1	0,6
2012	50	50	50	0	0,1	0,6
2011	50	50	50	0	0	0,6
2010	50	50	50	0	0	0,6
2009	50	30	50	0	0	0,6
2008	50	30	50	0	0	0,4
2007	50	30	50	0	0	0,3
2006	50	30	50	0	0	0,3
2006	50	25	50	0	0	0

Снабдяване с нефтопродукти в България

➤ Рафинерии (~60%)

- гр. Бургас;
- гр. Русе;
- гр. Раковски;
- гр. Плевен

По данни на Агенция Митници:

➤ Внос (~40%)

➤ Вътрешно производство (~60%)

Акцизът за 2015 год.

- Приход от акциз в бюджета – 2,1 млрд. (67%)
- Укрит акциз според МФ – 1,0 млрд. (33%)
- Общ за пазара на горивата – 3,1 млрд.
- Лукойл – 1,2 млрд. (57%)
- Други търговци и производители – 0,5 млрд. (23%)
- Внос – 0,4 млрд. (20%)

=> Вносителите имат 40% пазарен дял, а плащат 20% от събраните данъци=> всеки 2-ри внесен литър е без заплатени данъци

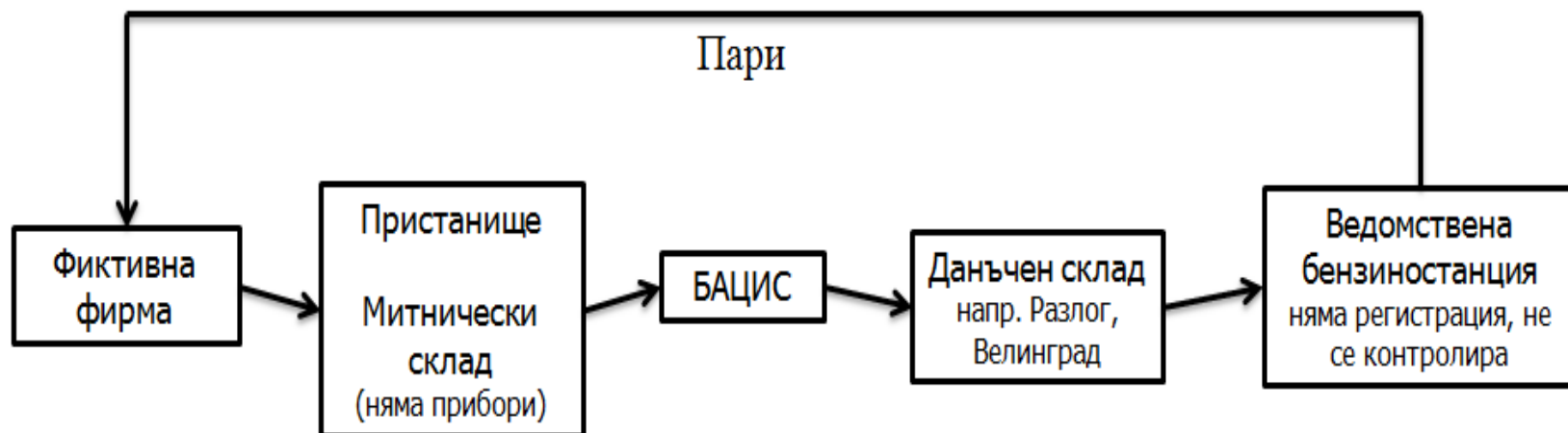

Загуби

- Из Доклад на Министерство на Финансите от 2015г :
„средногодишното потребление на дизел в България за периода 2012г-2015г е 3,4 млрд. литра, платените налози са за 2,2 млрд. литра, а загубите от нерегламентираните доставки и продажби на течни горива се оценяват на 1,2 млрд лв.“
- Според справка от Агенция „Митници“ от февруари 2017г. За последните 6 години най-много заловено незаконно внесено гориво е имало през 2011г. и то е на стойност едва около 1 млн. лв. акциз.

- През останалите 5 години са заловени средно по приблизително 300 тона нелегално гориво, което е приблизително 13 автоцистерни или 6 ж.п. цистерни.
- През 2008 събраният акциз е 2 млрд лв. след което в годините до 2014г намалява до 1,7-1,9 млрд лв. Леко повишение има през 2015г. , но то не компенсира разликата от повишението на акцизите, защото потребеният дизел (съставляващ 75% от постъпленията) е само с 5 млн.л. повече от 2008г.
- **За близо 30% от потребяваното гориво не се внасят данъци**

2. Нерегламентирано въвеждане/внос и производство на горива в страната

- Неясна собственост;
- В повечето случаи това са фирми – едnodневки;
- Не може да се осъществи контрол спрямо тях и не се осъществява такъв;
- Липсва вътрешно-корпоративен контрол;
- **Не заплаща ДДС и акциз;**
- Не създава 90 дневни запаси

- Няма измервателни прибори
- Няма технически изисквания към такива обекти;
- Няма адекватен контрол от страна на митническите органи;
- Няма контрол на качеството
- Режимът на работа на такива обекти изцяло зависи от усмотрението на митническите органи

- Няма измервателни прибори;
- Не съответства на техническите изисквания;
- Няма контрол от страна на държавните и митническите органи;
- Въпреки това притежава лиценз, независимо от горепосоченото

- Тези бензиностанции нямат законова регламентация и спрямо тях няма законови изисквания, но въпреки това съществуването им се допуска от държавата;
- Не подлежат на регистрация;
- По отношение на тези обекти няма изискване за он-лайн връзка с Национална агенция по приходите за отчитане на горивата;
- Никакви държавни органи не осъществяват контрол по отношение на тези обекти;
- Плащането се извършва най-вече в налична форма (в брой)

През м. август бяха приети промени в Законодателството, които задължават всички складове, независимо от статута им да имат монтирани измервателни уреди. Към момента все още няма инсталирани такива. Все още очакваме ефекта от тази мярка

- Вътреобщностно придобиване от данъчен склад в държава членка на ЕС
  - фирмата вложител получава горива от държава членка на ЕС до данъчен склад в България. При освобождаване на стоката за потребление, плаща акциза и продава горивото на буферна фирма, която също го препродава на бензиностанция в страната. За да се избегне внасянето на ДДС, фирмата вложител осчетоводява фиктивни покупки на стоки и услуги, на почти същата стойност, на която е продала горивото. Фактурите се вземат от фирми, т.нар. „липсващи търговци“, и на практика след това изчезват.

- Този тип измами стават все по-разпространени поради занижаване на контрола в Република Гърция (във връзка със законодателни промени от края на 2016г., отнемащи специфичните бонуси на данъчните инспектори за извършени проверки). Това е констатирано и от гръцкия Министър на околната среда и енергията Йоргос Статакис в отговор на парламентарен въпрос, както и от данни на гръцката петролна асоциация.

- Фиктивен износ към страни от ЕС – подставени фирми осчетоводяват фиктивни доставки за страни от ЕС, след което преработено в наши рафинерии гориво се продава без фактури и касови бележки на вътрешния пазар, а по документи се води изнесено за страни извън ЕС.
- Деклариране на един вид стока, реално обаче се извършва внос или вътреобщностно придобиване на друга.
- Манипулиране на системите БАЦИС и БИМИС (според доклад на прокуратурата)
- Нерегламентирано производство на енергийни продукти

3. Злоупотреби, извършвани на територията на страната

3.1 Реализация на незаконно произведените/внесени горива чрез ведомствени и мобилни бензиностанции, за които:

- Няма легална дефиниция на ведомствена бензиностанция
- Използват се автоцистерни с вместимост до 20 000 литра
- Използват се бракувани вагон-цистерни с вместимост до 70 000 литра
- Монтирани измервателни уреди има само на една част от тях
- Липса или занижен данъчен и качествен контрол
- При мобилните бензиностанции – горивото се съхранява в: метални варели, пластмасови контейнери, бидони и др.

- Според Националния статистически институт в страната оперират около 2662 търговски обекта за продажба на горива. Около 1300 са оперирани от компании-членки на БПГА.
- Тези данни показват и сериозната конкуренция, съществуваща на пазара.
- В допълнение обаче в тази бройка не са включени т.нар. ведомствени бензиностанции.
- Според БПГА съществуват приблизително 7 000 ведомствени бензиностанции, по неофициални данни обаче те достигат 30 000;

В този смисъл на територията на страната има
между 8 000 и 33 000 „пункта“ за продажба на горива.

Оборот, в млн лв

- В други държави-членки на ЕС с население и територия подобни на Република България данните за броя на бензиностанциите са следните: Австрия - 2 172, Белгия – 1 807, Унгария – 1 715, Чехия – 2109, Португалия – 1 395 (посочените цифри са по данни на Fuels Europe)
- **В България има по-голям брой бензиностанции в сравнение с други държави-членки на ЕС, а когато добавим и броя на ведомствените – цифрите стават доста тревожни.**

3.2. Реализация на незаконно произведените/внесени горива на „редовни“ бензиностанции

- Бензиностанция без ПОС Терминал

**На клиентите
не се
предоставят
касови
бележки**

**За стойността
на събраните
касови
бележки се
издава ф-ра на
фиктивен
клиент**

**Бензиностанцията
получава
„комисионна“- част
от ДДС по
фалшивата
фактура**

- Бензиностанции с фиктивна собственост – по документи собственикът е подставеното лице X, а реалният собственик е друг, санкциите се налагат на подставеното лице, което няма имущество. След това бензиностанциите се преоформят на друг фиктивен собственик
- Манипулиране чрез прекъсване на връзката между ЕСФП и измервателните уреди на бензиностанцията

3.3. Сделки между свързани бензиностанции

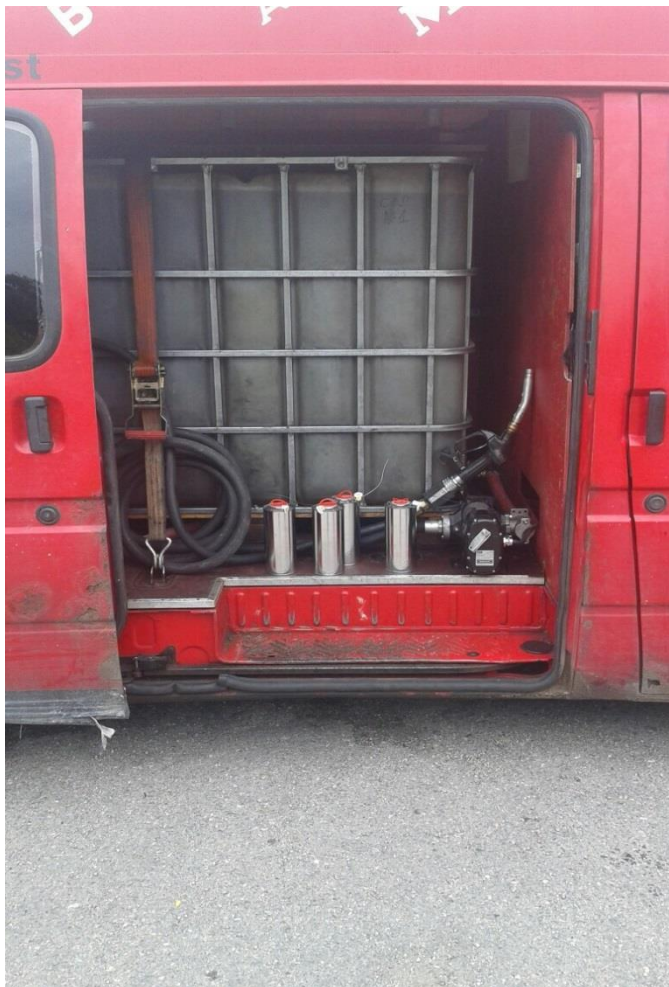
3.4. ДДС измами с неизвършени услуги

3.5. Прехвърляне на фирми с данъчни задължения на малоимотни и неграмотни лица – особено разпространено по отношение на задълженията по ЗЗНН.

- Фирми вложители в продължение на месеци трупат задължения към държавата в размер на стотици хиляди левове, уж извършвайки активна търговска дейност, след което прекратяват дейността си и прехвърлят фирмата на малоимотни и неграмотни лица. След което регистрират нова фирма, отново трупат задължения и отново я прехвърлят.

Иллюстрация

Иллюстрация

4. Лица с повишен риск за извършване на нерегламентирани действия

- Ведомствени обекти – извършват нелегални продажби на горива от сивия сектор.
- Митнически складове.
- Всяка фирма от бранша, която е с минимален капитал или твърде нисък капитал, собственост на лице без завършено средно образование/лице или с психически заболявания (подставено лице).
- Според Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ има 70 фирми с повишен риск в сферата на съхраняване на задължителни запаси, от тях 1/3 са реални, останалите правят няколко доставки, „изчезват“ от пазара и съответно не съхраняват резерв.

5. Мерки за справяне със сивия сектор

1. Приемане на секторен регулаторен закон.
2. Въвеждане на регистрационен режим на фирмите в бизнеса.
3. По-тежки санкции, вкл. конфискация на МПС, извършващи операции с незаконно гориво.
4. Конкретни действия на компетентите държавни органи за противодействие на измамите, неплащане на акцизи и ДДС.

5. Засилване на контрола, особено спрямо т. нар. „ведомствени бензиностанции“.
6. Забрана една и съща бензиностанция да е едновременно „ведомствена“ и „обикновена“, т.е. ведомствените бензиностанции да няма право да извършват продажби на клиенти от част от колонките си.
7. Забрана на „мобилните“ бензиностанции, освен когато те са мобилни за нуждите на предприятие в конкретно определени отрасли – строителство, селско стопанство и т.н., като се въведе строга отчетност за дейностите и сроковете, при които ще се използват конкретните автоцистерни, с конкретно посочване на количествата.

8. Засилване на митническия контрол, вкл. спрямо митническите складове и незаконни разтоварища на горива – гр. Бургас, гр. Варна, гр. Русе, с. Сомовит, гр. Видин и др.
9. Законодателно усъвършенстване на модела на съхранение на задължителните запаси от нефт и нефтопродукти.
10. Специализирани кампании за „ограмотяване“ на потребителите.

6. „Феноменът“ Марешки

Г-н Веселин Марешки за горивния си бизнес:

- „Продавам с около 3 до 5 стотинки марж в моята бензиностанция.“

- „Печеля от по-големия оборот и от повечето клиенти.“

12.11.2015г, Нова ТВ

- „Продавам горивата с до 50 стотинки по-евтино и пак печеля добре.“

23.11.2015г, БТВ

- „Петролният бизнес ми е много приятен. Ще се разширяваме, като купим два-три нови обекта.“

13.09.2017г, БТВ

Какво показват документите и приятна ли е загубата:

„Компанията (Трейднет Варна-Б.А.) има 1,09 млн лв. задължения и загуба от 136 хил лв за миналата година. „Трейднет Варна“ е собственост на Веска Марешка – майка на Веселин Марешки. В отчета е посочено, че през 2015г компанията се е занимавала основно с търговия с горива. Ако загубата се раздели на дните, през които е работела бензиностанцията във Варна през 2015г излиза, че Марешки не е печелил, а е губел по 1915 лв на ден.“ (Анализ на в-к 168 часа, 10.01.2017г)

Каква е ситуацията година по-късно?

- ✓ „1,88 млн лв. е загубата от пряка дейност а Трейднет Варна, показва финансовият отчет на фирмата за 2016г. Изчисленията на база на обявените финансови резултати показват, че Марешки губи по близо 5 000 лв на ден от горивата, въпреки твърденията му, че продава с печалба“ (в-к „24 часа“, 26.09.2017г)
- ✓ „Друга фирма на Марешки – „ВМ Петролеум“, която държи бензиностанциите му е натрупала задължения от над 11,3 млн лв. през миналата година. (2016г). Според финансисти, появата на задължения за над 11 млн лв. в отчета на „ВМ Петролеум“ може да означава, че за голяма част от изградените бензиностанции все още не е платено., (в-к „24 часа“, 04.09.2017г)

БПГА

**БЪЛГАРСКА ПЕТРОЛНА
И ГАЗОВА АСОЦИАЦИЯ**

Благодаря за вниманието!

1504, гр. София, ул. „Проф. Асен Златаров“ №11, тел. 02 943 33 84